

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 21. maj har udvalget efter ønske fra Pernille Skipper (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 192

Vil ministeren redegøre for, hvad mindreprovenuet vil være, hvis Statens Uddannelsesstøtte hæves med tusind kroner om måneden for hhv. alle SU modtagere og for alle SU-modtagere, der ikke modtager SU efter satsen for hjemmeboende unge indskrevet på en ungdomsuddannelse? Provenuvirkningen bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb, efter tilbageløb og skat, og efter tilbageløb, skat og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2021-2025 samt i varig virkning. Der bedes her anvendt 2021-niveau og faste 2021-priser.

Ministeren bedes endvidere redegøre for indkomstvirkningerne fordelt på indkomstdeciler, de forventede påvirkninger af den disponible indkomst fordelt på aldersgrupperne 15-19 år, 20-24 år, 25-29 år, 15-25 år og 15-30 år samt virkningen på Gini-koefficienten af de to modeller.

Svar

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at en stigning i SU satsen med 1000 kr. om måneden for alle SU-modtagere efter skat, tilbageløb og adfærd vil svække den strukturelle offentlige saldo med 3,1 mia. kr., (2021 pris- og lønniveau), *jf. Tabel 1*. Effekten slår igennem øjeblikkeligt, hvorfor der vil være tale om samme varige virkning i årene 2021-2025. En stigning i SU-satsen, hvor hjemmeboende på ungdomsuddannelser udelades, skønnes at svække den strukturelle saldo med 2,2 mia. kr. efter skat og tilbageløb og adfærd (2021 pris- og lønniveau).

15. december 2021

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
238455

Tabel 1

Skønnet øjeblikkelig og varig virkning på den strukturelle offentlige saldo ved at hæve SU-satsen med 1000 kr. om måneden, mia.kr., 2021 pris og lønniveau

Mia. kr.	Direkte udgifts-virkning	Udgifter efter skat ¹	Udgifter efter skat og tilbage-løb	Udgifter efter tilba-geløb, skat og adfærd
Alle SU-modtagere	3,8	2,6	2,0	3,1
Alle SU-modtagere ekskl. hjemmeboende på ungdomsuddannel-ser	2,9	1,8	1,4	2,2

Anm.: Tabellen er afrundet til nærmeste 100 mio.kr. SU-stipendiesatsen for hjemmeboende SU-modtagere og for 18-19 årige udeboende på ungdomsuddannelser er delt i en grundsats og et tillæg, der er afhængig af forældreindkomst og. I beregningerne er der taget udgangspunkt i, at det er grundsatsen, som forøges med 1000 kr.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Det er lagt til grund for besvarelsen, at forslaget vil forlænge studietiden og mindske arbejdet under studiet. Det er de samme forudsætninger, der er anvendt i forbindelse med besvarelse af FIU alm.del spm. 250, hvor en videreførelse af af-dæmpet regulering, vil reducere studietidsforsinkelsen og øge merarbejdet under studiet.

Fordelingsvirkninger

Der tages i opgørelserne af fordelingsvirkningerne udgangspunkt i virkningerne på de familieækvivalerede disponible indkomster.

En forhøjelse af SU-stipendiet øger især de disponible indkomster i bunden af indkomstfordelingen, *jf. tabel 2*. Den disponible indkomst i det nederste decil øges således med knap 2,5 pct., når alle SU-modtagere får øget deres månedlige stipendie med 1.000 kr. og med godt 2,2 pct., når den månedlige SU-sats ikke forhøjes for hjemmeboende SU-modtagere.

Virkningen er i mindre grad koncentreret i de laveste deciler, når alle SU-modtagere får 1.000 kr. ekstra om måneden før skat, end når det kun er de ikke-hjemmeboendes sats, der øges. Det skal ses i lyset af, at de hjemmeboende SU-modtagere ikke i lige så høj grad er koncentreret i bunden af indkomstfordelingen, idet deres placering i indkomstfordelingen langt hen ad vejen er drevet af forældrenes indkomstforhold. Når fordelingsvirkningerne trods alt er rimelig ens, skal det således ses i sammenhæng med, at det, den hjemmeboende kan modtage i SU, afhænger af forældrenes indkomst.

¹ Bemærk at der ikke helt i tråd med spørgsmålsformuleringen fraregnes skat før tilbageløb. Det skyldes, at tilbageløbet opgøres på baggrund af ændringen i den disponible indkomst dvs. ændringen i SU efter skat. Ændringen i den disponible indkomst vil før eller siden omsættes til et ændret forbrug, som vil indebære tilbageløb i form af indtægter fra moms og afgifter.

Tabel 2
Virkning af en forhøjelse af den månedlige SU-stipendiesats med 1.000 kr. på de årlige disponible indkomster fordelt på deciler af den disponible indkomst, pct.

	Alle SU-modtagere	Alle SU-modtagere som ikke modtager SU efter satsen for hjemmeboende unge indskrevet på en ungdomsuddannelse
1	2,5	2,2
2	0,7	0,6
3	0,3	0,2
4	0,2	0,1
5	0,2	0,1
6	0,1	0,1
7	0,1	0,0
8	0,1	0,0
9	0,1	0,0
10	0,1	0,0
Alle	0,2	0,1

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Anm.: Der er i tabellen anvendt den familieækvivalerede disponible indkomst. Det betyder for det første, at ændringen i SU-satsen påvirker den disponible indkomst for alle medlemmer af husholdningen. Således at den (familieækvivalerede) disponible indkomst for forældrene, som ikke er på SU, også blive påvirket af en forhøjelse af SU-satsen for deres hjemmeboende SU-modtagere. For det andet betyder det, at der tages højde for stordriftsfordele i familien, altså at en familie med to personer fx ikke skal have dobbelt så stor en faktisk disponibel indkomst som en familie med én person for at have de samme forbrugsmuligheder (per person).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

Det skal bemærkes, at SU-modtageres placering i den lave del af indkomstfordelingen for de fleste er et midlertidigt forhold. Når de afslutter deres uddannelse og træder ud på arbejdsmarkedet, vil de for langt hovedpartens vedkommende tage et spring opad i indkomstfordelingen. Opgjort i et livsperspektiv skønnes ændring i niveauet for SU satserne at være omtrent fordelingspolitisk neutrale (Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2013, s. 108)².

Virkningen på de disponible indkomster fordelt på aldersgrupperne fremgår af tabel 3, hvoraf der endvidere fremgår en opgørelse af virkningen på SU-modtagernes individuelle disponible indkomster.

Forhøjelsen af SU-satsen vil have størst virkning på de gennemsnitlige disponible indkomster blandt de 20-24-årige. Den beskedne virkning for 15-19-årige skal ses i lyset af, at 15-17-årige ikke er berettiget til SU. Deres disponible indkomst påvirkes derfor alene igennem familieækvivaleringen. Dertil kommer, at de fleste 18-19-årige som er indskrevet på en ungdomsuddannelse er hjemmeboende. For alle grupper gælder det dog, at virkningen på den disponible indkomst reduceres, når der familieækvivaleres. Betydningen af at familieækvivalere er generelt større, når

² Økonomi- og Indenrigsministeriet (2013), "Fordeling og incitamenter"

SU-satsen også sættes op for de hjemmeboende. Det skyldes, at de udeboende SU-modtagere typisk bor i mindre husstande end de hjemmeboende.

Tabel 3

Vikning af en forhøjelse af den månedlige SU-sats med 1.000 kr. på de disponible indkomster fordelt på aldersgrupper, pct.

Aldersgruppe	Alle SU-modtagere		Alle SU-modtagere som ikke modtager SU efter satsen for hjemmeboende unge indskrevet på en ungdomsuddannelse	
	Individuel disponibel indkomst	Familieækvivaleret disponibel indkomst	Individuel disponibel indkomst	Familieækvivaleret disponibel indkomst
15-19 år	5,3	0,5	0,5	0,1
20-24 år	2,8	1,6	2,1	1,3
25-29 år	0,9	0,9	0,9	0,9
15-25 år	3,0	1,0	1,8	0,7
15-30 år	1,7	0,9	1,2	0,7

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Anm.: Personerne er inddelt i aldersgrupper på baggrund af deres alder ultimo 2021.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

Overordnet set vil begge tiltag reducere de årlige indkomstforskelle svarende til en reduktion af Gini-koefficienten på 0,14 pct.-point, hvis alle SU-modtagere får 1.000 kr. ekstra om måneden før skat og 0,13 pct.-point, hvis det kun er SU-modtagere, der ikke modtager SU efter satsen for hjemmeboende unge indskrevet på en ungdomsuddannelse, som får 1.000 kr. ekstra før skat. Gini-koefficienten reduceres således i samme størrelsesorden på trods af, at den umiddelbare saldo-virkning i førstnævnte tilfælde er betydeligt større. Det skal ses i lyset af, at familier med hjemmeboende SU-modtagere ikke kun er koncentreret i bunden af indkomstfordelingen, hvorfor det har begrænsede fordelingsmæssige virkninger at løfte deres familieækvivalerede indkomster. Det skal, som tidligere nævnt, bemærkes, at SU-modtageres placering i den lave del af indkomstfordelingen for de fleste er et midlertidigt forhold. Opgjort i et livsperspektiv skønnes ændring i niveauet for SU-satserne at være omtrent fordelingspolitisk neutrale (Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2013, s. 108)³. Virkningen på Gini-koefficienten skal derfor også ses i dette lys.

Med venlig hilsen

Jesper Petersen

³ Se fodnote 2.